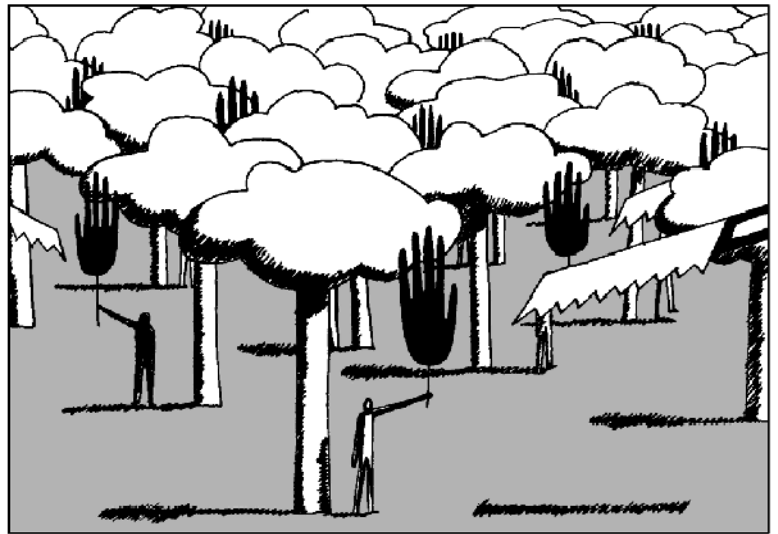

EDITORIAL

GLOBAL & LOCAL

Ha passat força temps des que es va popularitzar la frase 'pensar globalment i actuar localment'. I mentre arreu del món cada vegada més persones la practicaven en la seva vida quotidiana, ha anat sorgint, silenciosament, una economia global promoguda per les grans corporacions que s'han anat creant. Una economia que tendeix a fer un dogma de fe del 'mercat lliure', on tot és propietat privada, on tot té un preu i on tot es pot vendre i es pot comprar. Una economia que afebleix els poders dels governs dels estats-nació i dels governs regionals i nacionals, algunes vegades com a conseqüència del fet d'haver delegat poders cap a burocràcies internacionals i altres pel fet que alguns líders polítics esdevenen mercenaris a sou de les mateixes corporacions globals. Però també perquè els processos polítics, i especialment els democràtics, reaccionen molt lentament enfront dels desenvolupaments tecnològics i econòmics sense límits que es produeixen a escala global.

Avui s'utilitza l'agent taronja, que es va fer servir a la guerra del Vietnam, com a herbicida a l'agricultura, juntament amb el 'Roundup' i altres verins; avui es modifiquen genèticament les plantes i els animals, de manera que els nostres cossos esdevenen indrets on es practica la guerra biològica; avui s'apliquen perversos coneixements per a liquidar els cicles de renovació de la vida, a través de les llavors 'terminator', que són estèrils; avui es converteixen els pacífics remugants en caníbals, en fer-los menjar ossos i despulles animals triturades. I tot perquè s'ha fet del procés de producció d'aliments una indústria global regida únicament per les regles del 'lliure mercat'.

Així cada vegada un nombre més gran de persones ens adonem que la nostra sensació de seguretat està essent erosionada per un estol de forces molt poderoses.

Prenguem, per exemple, la proliferació de grans superfícies comercials: el fenomen anomenat 'Wal-Mart'. Es fa servir el totpoderós màrqueting (publicitat), propi de les grans corporacions, per anul·lar i fer desaparèixer el petit comerç local, arrelat a la comunitat. D'aquesta manera els fluxos monetaris que romanien en el si de la comunitat, creant riquesa a nivell local, van a parar a les arques de les anònimes corporacions que tenen la seu en algun indret ben allunyat de la comunitat. El resultat n'és l'empobriment de la comunitat local. O preneu-ne un altre, el relacionat amb el fenomen d'eliminació de les activitats industrials i comercials en els barris on viu la gent, ocasionat pel procés de concentració creixent de cada branca industrial i comercial en cada vegada més grans unitats de producció, més 'eficients' i més allunyades dels llocs on la gent viu, però amb un efecte nefast: cada vegada menys activitats productives romanen en el si de les petites comunitats.

O el fenomen dels anomenats 'ajustaments estructurals' imposat pels organismes internacionals de préstec sobre molts països en vies de desenvolupament, que consisteix a fer que els seus governs adoptin polítiques d'afavoriment de la producció per a l'exportació, a costa de fer disminuir l'autosuficiència local. O el fenomen de 'no conèixer la gent del barri on es

viu', a mesura que les zones urbanes d'arreu del món es van fent cada vegada més grans, de manera que explodien en immenses barriades anònimes o implosionen en immensos poblats de barraques miserables. Paradoxalment, tot i que els humans som cada vegada més nombrosos en aquest planeta, ens sentim cada vegada més aïllats i més insegurs. Per això, ja hi ha experts i analistes que s'adonen que és la comunitat local el nivell d'organització social per a la qual les persones tenen l'oportunitat de bastir una defensa ben efectiva per plantar cara a les forces de la desestabilització. Cal pensar, una altra vegada, a nivell local. I cal pensar i repensar el paper de les comunitats locals on els éssers humans ens arrelem i on establim relacions de reciprocitat amb els altres i amb la Terra.

Com diu Vandana Shiva: "La globalització està fent néixer un nou esclavatge, un nou *hobbes*, uns nous *apartheids*. És una guerra, lliurada en temps de pau, contra la natura, les dones, la mainada i els pobres del món. És una guerra que està transformant cada comunitat, cada casa, cada persona, cada ésser vivent en una zona de guerra. És una guerra de les monocultures contra la diversitat de cultures, del que és gegantí contra el que és petit, de les tecnologies del temps de guerra contra la trama de la vida dels sistemes naturals."

Per això cal actuar també globalment, a més a més d'actuar localment. Així hem vist, els darrers anys, el naixement del moviment contra la globalització econòmica i les institucions que el promouen, no solament als països industrialitzats (Seattle, Washington, Praga, Barcelona, Gènova . . .), sinó també al si de molts països en vies de 'desenvolupament'. Es podria dir que aquest moviment global de resistència és fruit dels nombrosos fòrums internacionals d'activistes i d'ONG que s'han anat reunint des d'abans de la Cimera de la Terra a Rio de Janeiro; en el si d'aquest moviment s'ha anat bastint la crítica a la globalització econòmica i s'han proposat línies d'acció.

Pensar globalment i actuar també globalment podria ser el lema amb el qual fer front i resistir les amenaces actuals: la globalització dels poders econòmics, tecnològics, etc. i les seves conseqüències: destarotament dels sistemes ecològics, trencament dels sistemes socials i anorreament de les cultures.

Pensar localment i actuar també localment podria ser el lema que ens inspirés en la tasca de tornar a teixir el teixit del món local com un indret on es comparteix i es té cura de l'altre, com un indret de pau i de justícia.

A mesura que la ventada de la globalització es vagi intensificant, s'anirà fent més necessari que mai el reforçament de la integritat local per a equilibrar-la. Com més inundats estiguem d'homogeneïtzació biològica, cultural, lingüística, i d'altres tipus, més necessitats estarem de sentir-nos 'com a casa', i això només s'assoleix quan es tenen profundes arrels locals. De ben segur que la integritat ecològica d'un planeta viu va en paral·lel a la de milions de comunitats locals bigarrades que la fan possible.

INDEX

3	Editorial: Global i Local
Josep Puig i Boix	19	DIA DE LA TERRA
5	Globalització,
un altre món és possible.
Per Comerç y Alimentación,
Quadernúm. 7	27	Memòria del Dia del Dia de la Terra
8	El món no és una mercaderia
per Jordi Alemany	31	Alemanya ens mostra el camí:
La via alemanya d'abandonament de
l'energia nuclear.
Per GCTPFNN
13	Consells pràctics per estalviar
energia i aigua a la llar	34	Campanya: Entesa catalana per
una energia neta i renovable
15	Moviment Ecopacifista i
Antiglobalització,
una mateixa lluita
Per Santiago Vilanova	36	El agua de mar, nuestro medio interno
Per J.M. Coll
		41	Acudit
Presentació d'Ecoarxa

DIA DE LA TERRA

Núm. 8 · Any 2001 ·

Direcció editorial: Jordi Orús i Salvador.
Edita: Associació Dia de la Terra Catalunya.
Apartat de Correus 10145 - 08080 - Barcelona
Realització: Associació Athanor.
Rambla Canaletes 127 3r - 08002 - Barcelona
Tel.: 93 302 54 58 Fax: 93 302 50 97
Departament Gràfic: Irene González
Publicitat: Ricardo Galarza
Correcció: Francesc Prims
Filmació: Rovira S.L
Imprimeix: Tesis S.A.

Agraïments: Josep Puig i Boix, Jordi Alemany,
Martí Boada, Octavi Piulats, Rita Panuncio, Mirta
Manzatti, Alternativa Verda, GCTPFNN, Santiago Vilanova,
Carles Gorb, JM. Coll, Jordi Calvet Banchs (*acudit*), APA,
ICAEM, Diputació de Barcelona - Àrea d'Espais Naturals,
Parcs i Jardins, Zoologic de Barcelona, Ajuntament de
Barcelona.

Els editors no coincideixen necessàriament amb els
conceptes i posicions dels autors que firmen els articles.

Dipòsit Legal: B -5339-94

<http://www.diadelaterra.org>
E-mail: info@diadelaterra.org
Informació Fira per la Terra:
firaperlaterra@diadelaterra.org

Està permesa la reproducció total o parcial fent
esment de les fonts i els autors.

Aquesta edició ha estat realitzada en paper 100%
reciclat i ecològic.

GLOBALITZACIÓ: UN ALTRE MÓN ÉS POSSIBLE!

Què és el "lliure" comerç ?

El lliure comerç és una proposta econòmica impulsada pels liberals. La doctrina liberal promou la llibertat individual per sobre del bé comú i considera fonamental la propietat privada dels béns i dels mitjans de producció. Es basa en la llei de l'oferta i la demanda i en la no intervenció de l'Estat en matèria econòmica. L'objectiu fonamental és l'assoliment de la major rendibilitat del capital i el guany empresarial.

Adam Smith
Economista i Filòsof

Va ser a finals del segle XIX quan Adam Smith, un economista anglès, va presentar les seves teories econòmiques sobre el lliure comerç i la llei de l'oferta i la demanda. Aquestes teories varen ser acceptades pels liberals i es varen convertir en quasi un dogma.

A finals dels anys 70 i al llarg dels 80, varen renèixer les idees liberals del segle XIX i per això se les anomena "neoliberals". L'any 1986 es va iniciar la Ronda Uruguai de negociacions del GATT (sigla anglesa que correspon a l'Acord General sobre Aranzels Duaners i Comerç), l'objectiu de la qual va ser l'assoliment d'una

reducció general de les barreres nacionals al comerç, i va unificar els criteris sobre la propietat intel·lectual.

El lliure comerç està regulat per l'Organització Mundial del Comerç – OMC. Les seves disposicions són molt detallades, exigents, restrictives i estableixen una sèrie de sancions en el cas d'incompliment. La paraula "lliure" es refereix en aquest cas al fet de no imposar mesures proteccionistes per part dels estats independents, o sigui, que és permès de comerciar sense cap mena de restricció.

El lliure comerç inclou:

- productes concrets (matèries primeres, productes manufacturats...)
- serveis
- llicències tecnològiques (patents, drets de propietat, etc.)
- operacions financeres, incloent-hi crèdits, inversions, compra i venda de diners, accions i títols, préstecs, fixació de taxes d'interès, etc.

Què s'entén per globalització ?

La globalització és un procés que avui estem vivint i que té els seus eixos en els canvis econòmics i en les tecnologies de la comunicació. La desaparició de la URSS, la pèrdua de poder real dels estats dependents i els plans d'ajustament estructural del FMI varen donar com a resultat un discurs econòmic únic: el del capitalisme neoliberal.

La innovació tecnològica i el desenvolupament de la informàtica permeten avui quelcom inconcebible fa tan sols 20 anys: un nivell de comunicació que permet tenir accés a la informació de qualsevol indret del món. El món ha passat a ser un poble global. Les empreses multinacionals o transnacionals, forma que adopta l'expansió internacional del capital, requereixen una constant ampliació dels seus mercats per als seus productes i serveis, i alhora exigeixen que l'accés a aquests mercats sigui lliure.

La globalització és un fenomen mundial però els seus beneficis no es distribueixen pas de manera equitativa. Algunes dades són ben evidents:

- Les multinacionals acaparen el 70% del comerç mundial i el comerç entre elles mateixes representa el 30% de la xifra global.
- En els països pobres l'ús d'Internet només arriba al 0,2% de la població, mentre que en els països rics arriba al 93%.
- Entre els anys 1990 i 1993 les multinacionals varen eliminar 4,4 milions de llocs de treball mentre que les seves vendes i el seu capital es varen multiplicar.
- L'interès del deute extern que el Tercer Món paga als països industrialitzats és més del doble de l'ajut que rep.

Com ens afecta el "lliure" comerç ?

En l'aspecte polític:

- La pèrdua de poder real de les nacions afebleix les democràcies representatives i els governs elegits democràticament es converteixen en executors de les decisions preses en els centres internacionals de poder.

En l'aspecte social:

- Les necessitats de les persones estan supeditades a les regles comercials.
- La disminució dels llocs de treball i la seva inseguretat deixa amplis sectors de la població sense ingressos econòmics i la margina.
- La cultura pròpia de cada poble o nació es desdibuixa per la pressió uniformitzadora de la publicitat dels productes globals.

En l'aspecte ambiental:

- Es continua difonent un model que no considera el cost ecològic de les activitats comercials, s'imposa un model agrari contaminant i es realitzen obres d'infraestructura ecològicament destructores.
- En considerar-se la biodiversitat com una mercaderia, que pot comprar-se i vendre's, s'intensifica la inadequada manipulació dels recursos. Les patents sobre la vida (vegetals, animals, línies cel·lulars humanes) tenen un impacte sobre els sistemes naturals i sobre la salut de les persones que encara no arribem a esbrinar en tota la seva magnitud.

En l'aspecte econòmic:

- S'entra en el joc de la competència desbocada: si es compleixen les regles es destrueix el teixit social, i, si no es compleixen, les sancions amenacen l'estabilitat política dels països.
- La competència en el mercat global es dona entre nacions amb desiguals possibilitats de producció.

- Els països poderosos segueixen emprant les “barreres invisibles” com ara subsidis agraris, reglamentacions sanitàries, etc.
- La ràpida liberalització comercial provoca un increment notable de les importacions però no assoleix que les exportacions creixin al mateix ritme.

Quines són les perspectives d'aquest model d'intercanvi comercial ?

- Concentració de poder i riquesa en poques mans.
- Pèrdua de la sobirania i l'autodeterminació dels estats-nació.
- Submissió de les cultures i dels grups humans.
- Destrucció del medi ambient i mercantilització dels recursos naturals.
- Augment de l'exclusió social i la discriminació en general.

Què significa el “lliure” comerç per a l'agricultura ?

L'agricultura és un dels sectors més afectats pel procés de liberalització del comerç.

Les disposicions de l'OMC exigeixen als països canvis radicals en les seves polítiques agràries, sense tenir en compte les característiques productives pròpies.

- A molts països l'agricultura constitueix un mitjà de vida i no una operació comercial. La liberalització està portant un gran nombre de pagesos a perdre la seva base de sosteniment i a perdre la seva importància en la preservació de les varietats locals aptes per a l'alimentació.
- Els assalariats rurals i petits productors es veuen obligats a deixar el camp i cercar treball a les ciutats.
- L'obertura dels mercats implica una reducció de la producció local.
- Els compromisos assumits a l'OMC obliguen els països a reduir els seus aranzels d'importació i a competir en situació de desavantatge amb els productes subvencionats del nord.
- El model agrícola que s'imposa té uns impactes socials i ecològics negatius, ja que produeix contaminació, desertització i pèrdua de biodiversitat.

Com afecta el “lliure” comerç a la sobirania alimentària ?

La seguretat alimentària sempre ha estat depenent de:

- la biodiversitat i la cultura locals
- les pràctiques agrícoles i de recol·lecció silvestre desenvolupades pels pagesos de la regió
- la producció local
- l'Administració de l'Estat i la regulació dels mercats
- els subsidis de l'Estat per als aliments de primera necessitat.

Tots aquests elements es veuen amenaçats o restringits per

les normes establertes per l'OMC.

Els organismes internacionals consideren que la seguretat alimentària consisteix a tenir prou diners per comprar els aliments que es necessiten. No paren atenció ni en la qualitat ni en la varietat dels aliments, ni en la importància de la producció local i les oportunitats de treball de la població rural i pobra.

Els plans per a fer desaparèixer la fam al món han fracassat: l'octubre del 2000 la FAO (Organització de les Nacions Unides per l'Agricultura i l'Alimentació) va reconèixer que hi havia al món 826 milions de persones que no disposen de prou aliments per menjar.

La sobirania alimentària es refereix a la seguretat que un estat-nació pot donar a la seva població en matèria d'alimentació. Això requereix polítiques que promoguin la producció local i no permetin el xantatge comercial o el bloqueig d'aliments bàsics.

Què podem fer contra el “lliure” comerç ?

Primer de tot, no desesperar.

Els pobles saben que quan un vaixell s'enfonsa la gent ha d'actuar i no esperar les solucions dels governs de torn. Al llarg dels darrers 20 anys, de forma silenciosa i imperceptible, s'ha anat forjant un moviment social molt divers i variat. Aquest moviment revifa els valors dels pobles indígenes, les lluites dels moviments agraris, del moviment obrer, del moviment ecologista, alça la senyera de la diversitat humana i cultural com una riquesa, la natura com a aliada, i continua la recerca d'un món millor, més humà i més just. A cada país s'ha fet sentir el seu clam i a nivell internacional hi ha hagut manifestacions a Seattle, Ginebra, Washington, Praga, Quebec, Barcelona, Gènova . . . contra l'OMC i les receptes del FMI. Sota el seu lema, “Un altre món és possible”, desenes de milers de persones s'han manifestat pacíficament, i han estat durament reprimides per les policies.

Com plantar cara al “lliure” comerç ?

- Primer de tot, hem d'informar-nos i difondre la informació.
- Després, cal exigir als governs dels estats-nació que facin públiques les seves postures que porten als fòrums internacionals i fer pressió perquè defensin els interessos dels seus pobles.
- Cal crear nous espais de convivència, de relació i de bescanvi i/o revitalitzar vells espais populars.
- Hem de conservar i recrear la diversitat biològica i cultural.
- Cal lluitar perquè es reconegui el dret dels pobles a protegir els seus pagesos i la seva ciutadania.
- Cal donar suport als Pobles Originaris.
- Hem de treballar en la construcció i en la reconstrucció d'economies locals viables que promoguin la sobirania alimentària i el respecte al medi ambient i a la cultura locals.
- I, finalment, hem d'oposar-nos fermament als acords de “lliure” comerç i a l'OMC.

Totes aquestes accions, a més a més de les que sorgeixin a nivell local, podran modificar la situació actual. És imprescindible que cadascú sigui actiu a l'indret on viu.

El Fons Monetari Internacional – FMI

És un organisme de cooperació creat l'any 1944 i que va començar a operar l'any 1946. La seva funció és facilitar la convertibilitat de les monedes –l'or, els dòlars i les lliures esterlines– mitjançant un sistema estable de compra i venda de moneda. També concedeix préstecs als països que en són membres per poder complir els pagaments del comerç exterior a condició que emprenguin reformes econòmiques. Actualment el FMI és el responsable dels plans de reajustament estructural vigents a molts països del sud. Són membres del FMI 183 països i el seu vot depèn de la quantitat de diner que hi aporten anualment. Els EUA tenen el 18% dels vots, i altres estats membres tenen el 22% del conjunt dels vots. Per tant només cinc països controlen el 40% del poder de decisió i dels fons.

El Banc Mundial – BM

Va ser creat el 27 de desembre de 1945. Els socis del Banc han de ser membres del FMI. Inicialment es va dedicar a finançar la reconstrucció dels països devastats per la guerra, però després la seva intenció ha estat "ajudar a desenvolupar els països subdesenvolupats".

Actualment 180 països en són membres. Els cinc accionistes principals són Alemanya, els EUA, França, Japó i el Regne Unit. Des de la seva creació es va decidir que la presidència fos exercida per un ciutadà del EUA, perquè és aquest país el soci que té més capital al Banc.

L'Organització Mundial de Comerç – OMC

Regula la liberalització del comerç en el camp de l'agricultura (a través de l'Acord sobre Agricultura – AsA), els drets de la propietat intel·lectual relacionats amb el comerç (TRIPS, segons la seva sigla en anglès), l'atorgament de la propietat intel·lectual sobre plantes i altres matèries vivents, etc.

El món no és una mercaderia

per Jordi Alemany

Corren aires de rebel·lió. En els darrers mesos s'estenen les protestes populars contra el model de globalització imposat per la cúpula econòmica mundial. Des de la revolta de Seattle, on 50.000 persones de tot el món i d'una enorme varietat d'organitzacions socioecològiques s'aplegaren per a fer fracassar la cimera de l'Organització Mundial del Comerç, les protestes populars acompanyen totes les reunions dels organismes financers internacionals: Bangkok, Niça, Praga, Londres... Així, els organitzadors de la reunió del Banc Mundial, que havia de tenir lloc a Barcelona a finals de juny passat, han optat, en una decisió sense precedents, per cancel·lar-la. Deien que per a evitar "provocacions, violència i intimidació".

Mentre el BM es reclou en reunions virtuals, l'oposició popular s'estén i guanya entitat. A

Gènova el juliol passat es van aplegar entre 150.000 i 200.000 persones. Hi vam poder veure l'escalada de la violència de l'Estat, amb el resultat d'un mort i centenars de ferits i detinguts. Vàrem poder veure com la imatge violenta d'alguns manifestants va ser àmpliament superada per la brutalitat policial i com el debat sobre la violència s'està convertint en un dels temes centrals de controvèrsia.

Protesta rere protesta, un emergent i variat moviment ciutadà va teixint una xarxa que va captant persones i organitzacions civils capaços de reaccionar contra el poder incontrolat d'aquests organismes, de qüestionar la seva legitimitat i de mantenir-los en estat permanent de setge, minant dia a dia la credibilitat de l'anomenada quadrilateral: el FMI, l'OMC, l'OCDE i el Banc

Mundial. Els mou la indignació davant la injustícia, la pobresa creixent i la continuada degradació del medi ambient; es mobilitzen contra el que consideren un ordre econòmic internacional injust. El componen una gran diversitat d'entitats i organitzacions de tota mena, però tots i totes coincideixen en un missatge similar: l'oposició a la forma en què la globalització està sent gestionada per al benefici de les grans concentracions de capital i la protesta contra els efectes que l'economia neoliberal provoca en els col·lectius socials menys poderosos com els indígenes, les dones, els camperols, els treballadors i la majoria de ciutadans.

La globalització de les resistències i la solidaritat entre gent i pobles és ja un fet imparable que creix dia a dia. Les mobilitzacions representen l'emergència d'un presa de consciència ciutadana civil no sols internacional, sinó mundial, per a plantejar els problemes de fons que afecten la humanitat a nivell econòmic, ambiental, social i cultural, i per a afirmar amb claredat que els drets de l'home i el respecte a la natura han de passar per davant de la lògica del mercat i del benefici de les empreses.

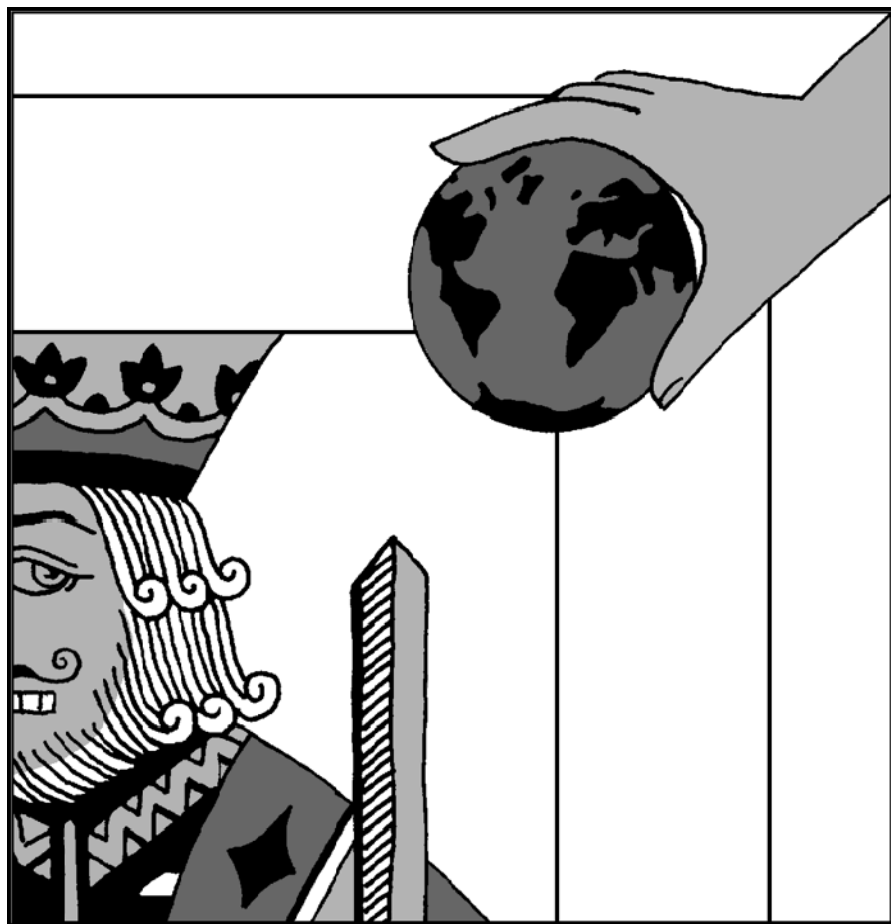
L'interès despertat per les versions eufòriques de la globalització no ha trigat a esvair-se i les esclatxes amagades rere la brillant façana han quedat al descobert: en un món globalment pròsper, les desigualtats econòmiques creixen sense parar; els camps de refugiats, la immigració i la precarietat laboral augmenten; la destrucció ecològica no s'atura; i disminueixen les oportunitats per als més desfavorits. La mundialització ha suposat el triomf del mercat sobre la política, per erosionar després les bases de la legitimació i l'autonomia de molts estats incapaços de poder decidir sobre les seves economies internes. No existeix cap control democràtic de qui, en el si de les organitzacions econòmiques internacionals, decideix el destí de milions de persones al món.

S'està configurant un sistema de dominació totalitari que utilitza la dictadura del mercat. Una dictadura economicista en què el mercat és el gran legitimador de tota mena de conductes, fins i tot les més desaprensives.

Lluny de ser redistribuïts, la riquesa i els béns que produeixen riquesa es concentren, cada cop més, en menys mans. Es generen mecanismes –el deute extern, les polítiques d'ajustament estructural...– imposats per a desprotegir els països i les economies més fràgils enfront de les més

desenvolupades. A aquest procés el Primer Món l'anomena "globalització". Als mercats de valors es pot veure l'augment del valor de les accions en el moment en què les grans companyies anuncien importants acomiadaments i reduccions de plantilla. L'ordre del comerç mundial està fet a la mida de les empreses transnacionals. Les úniques institucions reguladores mundials internacionals existents regulen en el sentit de donar major llibertat encara perquè el mercat operi sense restriccions de cap mena. Però en realitat estan redactant la constitució econòmica d'una única economia global en funció exclusivament dels seus interessos. Els grups d'experts es reuneixen sense observadors; no es fan públics els seus documents, ni se'n fan transcripcions ni actes...

Les empreses transnacionals no responen dels seus actes més que davant dels propietaris del capital. Els governs no s'atreveixen a gravar amb impostos uns diners evanescents immòbils per a ajudar a sobreviure milions de persones que resten immòbils i es van quedant fora del circuit de la prosperitat. Així el nombre de treballadors exclosos del mercat laboral és superior als 1.000 milions, als quals cal afegir les persones que hi ha al seu càrrec. El 80 % de la població del planeta no disposa de protecció social.

D'altra banda, poques persones entenen que els seus impostos serveixen per a treure les castanyes del foc no tant als països i governs en qüestió com als grans jugadors particulars d'aquests mercats.

El capital és mòbil però s'imposen restriccions a la mà d'obra, a les persones que cerquen millorar la seva vida. Els mercats financers permeten teòricament que qui tingui estalvis els inverteixi en accions, bons, opcions i altres productes similars per a encaminar la inversió de nou vers la producció i crear benestar per a tots. En realitat, només una petita part dels enormes fluxos d'efectiu que van a parar als mercats financers s'inverteixen en l'economia real: el capital financer no té gaire relació amb la producció de béns i serveis.

El diner que pul·lula pel món està la seva major part en fons de pensions, companyies d'assegurances i empreses financeres. Els seus actius sumen 21 bilions de dòlars, la meitat dels quals pertany a fons nord-americans. Aquesta xifra és més gran que la suma del PIB anual de tots els països industrialitzats i equival a 3.500 dòlars per cap de cada home, dona o nen que viu avui al planeta. Aquest moviment de fons internacionals no està regulat de cap manera i els qui els manegen poden fer el que vulguin.

Mentre que el diner en grans quantitats és nòmada i viatja a la velocitat dels *bytes*, el diner immòbil procedent de les empreses petites, els professionals i els assalariats locals suportarà la màxima càrrega tributària per la senzilla raó que està localitzable. L'economia global enriqueix uns pocs d'una forma que no té parangó històric, espitant la riquesa inexorablement cap a dalt i creant milions de perdedors.

El sistema econòmic actual és en realitat una màquina universal per a arrasar el medi ambient que exprimeix i exclou les persones en grans quantitats.

Net i clar: s'estan usurpant i confiscant els recursos de les persones i la seva capacitat per gestionar-los.

El progrés tecnològic i econòmic segueix muntat bàsicament i quasi exclusiva sobre el màxim benefici privat i no sobre el

benestar de la humanitat. Algunes multinacionals, lluny d'anivellar el joc global amb treball i tecnologia per a tot el món, estan corcant els països més pobres i endarrerits del món per a acumular beneficis inimaginables amb mètodes desprietats. En aquesta civilització el que és inútil i fins i tot pernicios s'ha erigit en absolutament necessari, mentre que al més necessari no se li presta prou atenció.

Hi ha vida més enllà del benefici econòmic? La vida sense finalitat ha portat a una sensació de vida sense sentit. El nostre món necessita el que es podria dir un plus d'ànima.

Aquest estat de coses ha acabat generant un moviment de refús; els ciutadans més conscients comencen a percebre l'engany. Etiquetar aquest moviment com a juvenil, nihilista o virulent és un error. Es tracta d'un moviment popular en què conviuen crítics dels efectes de la globalització, activistes dels drets humans, ecologistes, moviments anticorporatius, organitzacions d'usuaris, treballadors i camperols... Protesten perquè el món laboral deriva vers la precarietat, perquè la cultura s'ha rendit al màrqueting, perquè la llibertat i la interacció del mercat són fictícies per a la majoria i només beneficien les grans concentracions de capital. Uns simpatitzen amb la taxa Tobin per a gravar el moviment especulatiu de capitals; altres reclamen la condonació del deute extern dels països pobres; d'altres lluiten contra la uniformització alimentària i els transgènics; d'altres protesten per la desforestació, o altres atemptats ecològics; o treballen per la reivindicació d'un comerç just...

És un moviment que tot just acaba de començar; que engreixa aquí i allà les seves files, dia a dia, per a enfrontar-se a la cultura dominant del diner.

Els qui tracten de mostrar la confusió i falta d'unitat dels manifestants obliden que tots ells tenen clar qui és l'oponent: la dictadura del mercat. El món no és una mercaderia.

De vegades es retreu la manca d'articulació de propostes pràctiques i específiques i és malintencionat identificar el moviment amb els aparadors trencats per dues-centes persones, quan hi ha centenars d'entitats a tot el món treballant amb propostes serioses de canvi.

D'entrada mostren que la resistència és possible i que és un moviment mundial amb capacitat d'orquestrar una Internacional Civil que pot constituir-se en contrapoder i interlocutor plural de l'ortodòxia econòmica i mercantil neoliberal pura i dura, a través de campanyes de desobediència civil activa, però no violenta.

La Marxa Mundial de les Dones que volien portar davant les Nacions Unides un llistat d'agravis consensuat per tots els moviments feministes del planeta va suposar una de les grans manifestacions d'àmbit mundial contra la globalització. Com diu Susan George, "són tants els esforços benintencionats per a aplicar solucions pal·liatives als problemes del món que sovint obliden de forma total la dimensió crucial del poder. Suposar que qualsevol canvi, pel fet que contribueix a la justícia, a la igualtat i la pau, només necessita ser explicat per a ser adoptat és una gran ingenuïtat." La major part d'aquest estat de coses és d'una determinada forma perquè als poderosos així els interessa i així ho volen. Qui té el poder? Davos, tots estan allí. El poder avui està en els mercats financers, en què només compten unes 150 persones, i està en els dirigents de les transnacionals i els seus servidors, que s'ocupen de l'OMC, del FMI, del Banc Mundial, de l'OCDE, de la gran banca o de la Comissió Europea. Ells dicten les regles del joc econòmic als governs i se serveixen de les institucions internacionals per als seus fins.

És una situació similar a la dels d'Amèrica dels francesos del segle XVIII. Com els llacs a l'altàic a finals del segle XVIII, els dirigents de la ciutat de París van intentar establir una constitució democràtica, però van ser derrotats i van haver de tornar a la constitució absolutista. Els dirigents de la ciutat de París van intentar establir una constitució democràtica, però van ser derrotats i van haver de tornar a la constitució absolutista. Els dirigents de la ciutat de París van intentar establir una constitució democràtica, però van ser derrotats i van haver de tornar a la constitució absolutista.

Nésc final de la història. El intent de reforma de la ciutat de París, després de la guerra, es va acabar amb un resultat semblant. Com el passat, hem de dirigir-nos de la condició dels fins a la ciutat, però des de víctimes a ratons del nostre país.

MOVIMENT ECOPACIFISTA I ANTIGLOBALITZACIÓ,

UNA MATEIXA LLUITA

per Santiago Vlanova

El tancament de les centrals nuclears generaria un efecte contra la globalització molt més efectiu i transcendental que la 'taxa Tobin' proposada per l'organització internacional Attac.

El moviment antiglobalització no ens descobreix res de nou que el moviment ecopacifista i antinuclear no hagués denunciat durant els anys 70 i 80. Va ser a través del Pla Marshall i de la colonització energètica derivada de la tecnologia atòmica que s'iniciaren a Europa els efectes nocius de la globalització. La penetració de la banca nord-americana, que va finançar les centrals nuclears i que va vertebrar com va voler la CEE, va ser l'inici d'un procés de dependència i de risc ecològic major que va motivar les primeres mobilitzacions antinuclears.

Per tot plegat em resulta incompreensible que els líders del moviment antiglobalització no vinculin la seva estratègia amb la lluita antinuclear, que segueix viva a pesar de no ocupar les primeres pàgines dels mitjans de comunicació. Potser s'han oblidat les manifestacions europees contra l'*electrofeixisme* a Brockdorf, Wyhl i Grohnde durant els anys 70 a Alemanya ?

La marxa verda antinuclear contra el reactor de neutrons ràpids de Creys Malville (*Super-Phénix*), a la riba del Roine, el 31 de juliol de 1977, va aplegar més de 70.000 militants vinguts de tota Europa. Aquella manifestació a la regió francesa de la Isère va acabar amb una brutal intervenció policial que va ocasionar una víctima, l'ecologista Vital Michalon, diverses persones mutilades per les granades de las forces de l'ordre i dotzenes de ferits. Les tempestes de pluja no varen impedir que la crida unitària fos un èxit. Aquella repressió va ser molt superior a la soferta pels antiglobalització a Seattle, Davos, Praga, Göteborg, Praga, Barcelona o Salzburg. Els camps de blat de l'entorn del reactor varen quedar totalment destruïts per les càrregues dels més de 5.000 agents de las Companyies Republicanes de Seguretat (CRS).

Les persones que vàrem ser allí pensem que a partir d'aquell tràgic dia s'iniciava un canvi d'estratègia del moviment i es començava a fer camí cap a l'ecologia política amb la finalitat que la base del moviment antinuclear tingués també la seva força i expressió en els parlaments. La majoria d'ecologistes vàrem optar per aquesta via de reforma radical abans d'acabar instrumentalitzats per forces alienes al nostre projecte.

La repressió antinuclear va continuar. El 3 de juny de 1979, durant una manifestació antinuclear convocada a Tudela (Navarra) contra la central nuclear de Lemoiz i arran de l'accident ocorregut en el reactor de Three Mile Island (Pennsylvania), l'ecologista Gladys del Estal va morir a causa d'un tret disparat per un guàrdia civil.

Dues dècades després d'aquells tràgics esdeveniments, el moviment antinuclear ha assolit importants avenços gràcies a la presència de la seva organització política en els governs de França i Alemanya. Les Verts han assolit del president Jospin la paralització definitiva del reactor de Creys-Malville, i també un projecte de llei per garantir la transparència de la informació electronuclear. Per la seva part els Die Grünen han assolit del president Schröder un principi d'acord per tancar les centrals nuclears i iniciar un procés cap a l'Economia Global Solar. Aquest pacte tindrà una extraordinària sinergia sobre la resta de països de la Unió Europea i a Catalunya, com en altres autonomies de l'Estat espanyol, ja somiem amb una concertació semblant. L'abandonament de l'energia nuclear i l'eliminació de tota la càrrega de subvencions que rep dels governs pot tenir uns efectes sobre tot el model de producció energètica centralitzada infinitament més transcendents que la proposta del moviment antiglobalització basada en la 'taxa Tobin' destinada a gravar les transaccions financeres. Pel camí de la lluita antinuclear hem deixat combatius activistes i pensadors com Bernard

Charbonneau, Petra Kelly, Jacques Ellul, Denis de Rougemont o René Dumont, el profeta de la fam que va denunciar els efectes de la globalització en el Tercer Món, que va morir el 18 de juny del 2001, dies abans de la manifestació contra el Banc Mundial celebrada a Barcelona i la mort del qual no va ser ni mencionada en els debats.

Molts dels actuals líders antiglobalització ho desconeixen gairebé tot de la lluita internacional ecopacifista anterior a l'eclosió d'Internet i podrien caure en l'error de pensar que l'ecologisme és una ideologia ja superada pel fet que alguns partits verds estan governant.

Lamento, doncs, que Susan George, vicepresidenta d'Attac (Associació per a la Taxació de les Transaccions Financeres i per a l'Ajut als Ciutadans), que considero una intel·lectual sagaç, vinculi les posicions radicals i crítiques contra la línia política dominant en el moviment antiglobalització amb les dels grups

violents. Som moltes les persones ecologistes que entenem que les posicions socialdemòcrates d'aquest moviment estan representades en la defensa de la 'taxa Tobin', una mesura d'enginyeria financera com qualsevol altra que només serviria per allargar la vida de les institucions financeres que es denuncien. Precisament, un article de Serge Halimi titulat 'Eterna recuperació de la contestació', publicat el passat mes d'abril a *Le Monde Diplomatique*, la plataforma mediàtica d'Attac, proposa un urgent debat democràtic en aquesta línia crítica.

Hi ha algun militant antiglobalització tan ingenu que cregui que la 'taxa Tobin' no acabaria en les mateixes arques que han provocat les desigualtats mundials? És que les ONG que reben subvencions dels Estats, a vegades multimilionàries, creuen que és ètic que els seus fons siguin administrats per entitats bancàries que presten diners per a projectes antiecològics?

Les posicions radicals i alternatives del moviment antiglobalització són, segons el meu parer, les que propugnen crear entitats de crèdit i ajut mutu controlades pels propis impositors com ara l'Ökobank, la banca ecològica de Frankfurt, o els anomenats Fons Ètics d'Inversió. Perquè la joventut adherida a la nova causa no acabi desmoralitzada i esgotada d'estavellar-se contra el Banc Mundial s'hauria d'animar-la a crear estructures econòmiques i empresarials alternatives.

Com es tradueix el missatge contra les institucions financeres internacionals en la realitat de cada país? Aquesta és una altra qüestió clau i sobre la qual els líders antiglobalització solen callar. En la Contraconferència de Barcelona no res es va dir sobre això. És que hem d'acceptar que els importadors catalans de fusta tropical del continent africà continuïn destruint la biodiversitat dels boscos pluvials? Potser lluitar contra el Banc Mundial no és reclamar la paralització de les centrals nuclears? Hem de seguir dipositant el nostre diner a les caixes d'estalvi mentre elles continuïn invertint en projectes energètics insostenibles a Amèrica Llatina? És raonable que l'Ajuntament de Barcelona atorgui la secretaria tècnica del Consell Municipal de Medi Ambient i Sostenibilitat a PriceWaterhouseCoopers, una multinacional denunciada en un dels darrers llibres d'Edward Goldsmith i Jerry Mander titulat *Proceso a la globalización*?

No fa falta tanta moguda internacional per a cada reunió dels tecnòcrates del Banc Mundial per analitzar en cada país on es troben els efectes negatius de la globalització. I aquesta anàlisi es tradueix indefectiblement en acció i en programes polítics concrets. Que una de las principals ideòlogues del

El moviment podria reflexionar també sobre la seva opció política i tenir els actuals partits ecopacifistes, autònoms dels partits tradicionals, com a interlocutors en els ajuntaments i parlaments de tot el planeta.

moviment antiglobalització com Susan George qualifiqui, com ho ha fet en els seus escrits (*Vaig ser a Göteborg*, 18 de juny de 2001), d'idiotes' aquelles persones que critiquem la 'taxa Tobin' em resulta, per dir-ho suau, inquietant. Espero que rectifiqui i que no fiqui en el mateix sac els violents i els dissidents de la línia oficial d'Attac. I li agrairem que inclogui el moviment antinuclear i ecopacifista entre les millors esperances polítiques dels darrers trenta anys.

Santiago VILANOVA
Periodista i consultor ambiental

Publicacions del Dia de la Terra

- Carpeta-dossier **DIA DE LA TERRA –1990**, editada en col·laboració amb l'Ajuntament de Barcelona (Regidoria de Promoció i Relacions Cíviques), que conté:
 - **Presentació**, a càrrec d'en Josep Puig (Comissió Catalana del Dia de la Terra)
 - **Manifest "Una sola Catalunya"**
 - **Declaració mundial en ocasió del DIA DE LA TERRA - 1990: "El Compromís Verd"** (per signar)
 - Per una transformació ecològica de la indústria: **"Els principis de Valdez"**, adreçats a les indústries i als inversors.
 - **"Pacte per la Terra"** - Un tractat dels ciutadans per una seguretat ecològica comuna (per recollir signatures).
 - **"Objectius globals per una Dècada Verda", "l'Ecofeminisme"**.
- Carpeta-Dossier **DIA DE LA TERRA -1991** (per afegir a la de 1990):
 - **"Crida d'Emergència a l'acció pels boscos, la gent que hi viu i la vida a la Terra"** ("Declaració Mundial pels Boscos Humits", Penang, Malàisia, 17 d'abril de 1989).
- **Poster gran de color: La granola no buida el bassal on viu**, amb la imatge de la Terra des de l'espai. Editat amb la col·laboració de la Generalitat de Catalunya (Departament de Política Territorial i Obres Públiques - Direcció General de Medi Ambient i Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca - Direcció General del Medi Natural).
- **T-shirts** de cotó 100 %, de color verd, i enganxines amb l'anagrama del **DIA DE LA TERRA**.
- Enganxines amb l'anagrama del **DIA DE LA TERRA**.
- Cartells i postals per anunciar els actes del **DIA DE LA TERRA** a la ciutat de Barcelona:
 - 1990. Poster petit i tríptic anunciadors de l'acció artística **Punts d'aigua**, realitzat per Antoni Tàpies. Editat per l'Ajuntament de Barcelona.
 - 1991. Tríptic anunciador de l'acció artística **Soroll**, realitzat per Perejaume. Editat per l'Ajuntament de Barcelona.
 - 1992. Tríptic anunciador dels actes que sota el lema **«Foc»** va organitzar l'Ajuntament de Barcelona.
- 1992. Llibret **101 idees per ajudar a salvar la Terra**. Editat per **DIA DE LA TERRA** (Comissió Catalana) amb la col·laboració de l'Ajuntament de Barcelona i el Departament de Medi Ambient de la Generalitat.
- 1995. Quadern **Auditoria Ambiental del Campus: una guia dels canvis ecològics al campus per a estudiants**. Editat per **DIA DE LA TERRA** (Comissió Catalana) amb la col·laboració del Departament de Medi Ambient de la Generalitat i la Universitat Autònoma de Barcelona.
- 1996. **Cartell** anunciador de la **Primera Fira per la Terra**
- 1996. Quaderns **Eco-didàctica (1)** i **Eco-didàctica (2)**. Editats per **DIA DE LA TERRA - Catalunya** amb la col·laboració de la Fundació Terra, del Departament de Medi Ambient, i la revista *Perspectiva Escolar* de Rosa Sensat.
- 1997. **Cartell** anunciador de la **Segona Fira per la Terra**.
- 1997. **Periòdic Dia de la Terra** per anunciar la Fira per la Terra.
- 1998. **Cartell** anunciador de la **Tercera Fira per la Terra**.
- 1998. **Revista Dia de la Terra** (núm. 1, març, 32 pàgines i núm. 2, setembre, 40 pàgines): al número 2 es publica per primera vegada en català el **primer esborrany** de referència de la **"Carta de la Terra"**.
- 1999. **Cartell** anunciador de la **Quarta Fira per la Terra**.
- 1999. **Revista Dia de la Terra** (núm. 3, abril, 44 pàgines i núm. 4, setembre, 44 pàgines): al número 4 es publica el **segon esborrany** de referència de la **"Carta de la Terra"**.
- 2000. **Cartell** anunciador de la **Cinquena Fira per la Terra i programa d'actes de la Fira**.
- 2000. **Revista Dia de la Terra** (núm. 5, abril, 44 pàgines i núm. 6, setembre, 40 pàgines): al número 6 es publica el **text final** de la **"Carta de la Terra"**.
- 2001. **Cartell** anunciador de la **Sisena Fira per la Terra i programa d'actes de la Fira**.
- 2001. **Revista Dia de la Terra** (núm. 7, abril, 44 pàgines i núm. 8, setembre, 44 pàgines).

Cada 22 d'abril es commemora l'aniversari de la celebració per primera vegada al món del **DIA DE LA TERRA - 1970 (Earth Day - 1970)**. En aquella ocasió més de vint milions de nord-americans, més de deu mil escoles i més de mil universitats arreu dels Estats Units d'Amèrica participaren en el Dia de la Terra. Més de sis-centes mil persones participaren a la Fira Ecològica en plena 5a. Avinguda de Nova York, i moltes més persones participaren en d'altres activitats. Aquella gent va sortir al carrer, va pressionar el Congrés i va iniciar el modern moviment ecologista. El Dia de la Terra de 1970 va ajudar a generar el suport públic que va menar que s'adoptessin les lleis d'Aire Net, d'Aigua Neta, d'Espècies en Perill, i de Protecció dels Mamífers Marins; també es va crear l'Agència de Protecció Ambiental dels Estats Units. El Dia de la Terra va ser fundat pel senador de Wisconsin, Gaylord Nelson, i va ser organitzat per Denis Hayes. Va ser la més gran demostració de base de tota la història dels Estats Units. Des d'aleshores va començar a celebrar-se el **DIA DE LA TERRA** cada 22 d'abril.

20 anys després, el 22 d'abril de 1990, 200 milions de persones a 141 països varen participar en el primer Dia de la Terra internacional. Milers d'activitats es varen realitzar arreu del món, que inclogueren manifestacions, plantades d'arbres, fires per la Terra, neteges de rius, actes culturals i altres iniciatives patrocinades pels governs. A molts països la campanya va exercir pressió als caps d'estat perquè participessin personalment a la cimera de les Nacions Unides a Rio de Janeiro; una reunió, sense precedents, de nacions que varen tractar temes com ara el canvi climàtic i la pèrdua d'espècies arreu del món.

La campanya del Dia de la Terra 1990 als EUA va mobilitzar la gent per realitzar opcions individuals i col·lectives que reflectissin valors ambientals, i va eixamplar el suport popular a favor de nous canvis. Uns 70 milions de nord-americans i nord-americanes varen participar en els 40.000 esdeveniments que s'organitzaren de costa a costa. 1.800.000 persones es varen aplegar a Nova York i 800.000 persones varen trobar-se al Capitoll de Washington DC.

En el seu 30 aniversari, el Dia de la Terra 2000 va aplegar entorn de 500 milions de persones d'arreu del món i això va significar l'inici d'un nou mil·lenni de conscienciació ambiental i d'activisme. El tema de l'"Energia Neta ara!" va ser la força central de les tasques d'organització tant als EUA com arreu del món. Amb la col·laboració d'activistes d'arreu del planeta, es va desenvolupar la "Campanya Mundial Energia Neta Ara Mateix!"

Entitat inscrita en el Registre d'Associacions de la Generalitat de Catalunya amb el núm. 18.739

Poden participar-hi com a socis totes les ONG, col·lectius o associacions públics que hagin incorporat, o tinguin en projecte fer-ho a curt termini, els Principis de Valdez. També s'admeten aportacions i col·laboracions a títol individual.

Desitjo participar-hi com a voluntari

Vull contribuir-hi amb una aportació econòmica**

Vull subscriure'm a la revista Dia de la Terra : 2 números l'any, 1.500 ptes.

Volem fer-nos socis

Nom.....d Üöž IAP Äöž ,öž Öñž =ŠU h
Adreça.....d Üöž IAP Äöž ,öž Öñž =ŠU h
Municipi..... Codi Postal.....Q Üöž IAP Äöž ,öž Öñž =ŠU h
Telefon.....
Signatura.....d Üöž IAP Äöž ,öž Öñž =ŠU h

**Envia un xec a:

Núm. de compte corrent de "Dia de la Terra": 3025-0001-10-1433021331

A Catalunya, a la tardor del 1989 es va constituir la informal Comissió Catalana del Dia de la Terra, després que algunes entitats ecologistes rebessin una carta de Denis Hayes que les convidava a participar en la campanya internacional. La Comissió Catalana va anar organitzant actes a la ciutat de Barcelona entre 1990 i 1995. També a Girona i a Tarragona s'iniciaren les activitats entorn del Dia de la Terra. L'any 1996 la informal Comissió Catalana es va dotar de personalitat jurídica en inscriure's (novembre de 1996) al registre d'associacions amb el nom de Dia de la Terra – Catalunya. A partir de l'any 1996 s'han anat organitzant les fires per la Terra, promogudes per l'associació Dia de la Terra, al Parc de la Ciutadella, per on passen desenes de milers de persones en cada edició. En les dues darreres edicions la Fira per la Terra ha rebut més de 100.000 visitants.

El Dia de la Terra és avui un esdeveniment anual a moltes comunitats. Les campanyes de la Earth Day Network (la Xarxa Internacional del Dia de la Terra) encaren les preocupacions ambientals internacionals i donen als individus i a les comunitats l'oportunitat de centrar-se en els problemes ambientals locals i les seves solucions. Aquesta diada representa una oportunitat d'or per crear noves xarxes per a l'acció, o per eixamplar i reforçar les existents. A cada comunitat local, el Dia de la Terra és una excel·lent manera de fer trobar la gent per a un propòsit comú, cosa que fa que es materialitzin grans projectes de beneficis duradors.

Les oficines internacionals de l'Earth Day Network són a Seattle, Washington, EUA. L'oficina actua com una oficina d'animació del Dia de la Terra, i ajuda a facilitar les milers d'accions, campanyes i actes que es duen a terme per donar suport als canvis ambientals. Aquestes activitats es van fent arreu del planeta i apleguen milions de persones. L'oficina disposa d'un lloc web de gran qualitat, on tothom pot accedir a la informació dels actes locals que s'organitzen, o des d'on es pot connectar amb els organitzadors locals del Dia de la Terra, o comprar productes favorables al medi ambient produïts pel Dia de la Terra, o aprendre de les campanyes que s'organitzen, o informar-se de què es pot fer a la pròpia localitat per promoure una Agenda d'Energia Neta o un acte en el Dia de la Terra.

El lloc web de l'Earth Day Network és el següent: www.earthday.net

Objectius i principis de l'associació Dia de la Terra

L'associació **DIA DE LA TERRA - CATALUNYA** té com a objectiu principal organitzar la celebració del **DIA DE LA TERRA** el dia 22 d'abril de cada any, i mantenir viu l'esperit d'aquest dia durant la resta de l'any.

El nom d'aquesta associació és la traducció literal del nom de l'associació nord-americana **Earth Day**. Les associacions pel Dia de la Terra de molts països, amb o

sense estat propi, prenen el nom de l'associació americana pionera, nom que es limiten a traduir.

L'objectiu de la celebració del **DIA DE LA TERRA** és caminar vers una nova visió de la Terra com la nostra casa comuna; es vol crear una mentalitat global que permeti d'actuar de forma activa, a àmbit local i global, per afrontar els problemes ecològics. L'acció pot ser personal o col·lectiva, i d'abast local, regional o nacional. Tothom pot aportar-hi el seu gra de sorra.

Es tracta d'ajudar a fer possibles canvis efectius i d'ampli abast en la legislació, les institucions, les actituds i els estils de vida individuals, col·lectius i empresarials, de forma que les actuals relacions de domini sobre la Terra i les persones es transformin en relacions harmòniques i de col·laboració mútua.

Per això, a l'article 2 dels estatuts fundacionals de l'associació es manifesta que "l'associació **DIA DE LA TERRA** té objectius purament educatius, culturals i socials, que es concreten en una finalitat: la potenciació, organització i coordinació d'activitats entorn el **DIA DE LA TERRA**, juntament amb altres entitats similars arreu del món».

Poden pertànyer a l'associació tant les persones físiques com jurídiques, sempre però que es comprometin personalment o col·lectiva a seguir els principis enumerats en els documents "El compromís Verd" i "Els principis Valdez" (documents que es poden consultar a la web de l'associació Dia de la Terra: (www.diadelaterra.org)).

Actuacions de la Comissió Catalana del Dia de la Terra

- 18 d'abril de 1990: acte de presentació de la Comissió Catalana del **DIA DE LA TERRA** amb la participació del doctor Ramon Folch. En el transcurs d'aquest acte es dona a conèixer el document «**El Pla de Residus: una proposta d'intervenció i d'actuació polítiques des d'una òptica ecologista**» al Centre Cultural Sant Jaume. També es presenta la primera part de la carpeta-dossier **DIA DE LA TERRA – 1990**.
- 22-26 d'abril de 1990: tenen lloc a Catalunya diversos actes en el marc del **DIA DE LA TERRA**, organitzats per les entitats agrupades en la Comissió Catalana. Els mitjans de comunicació hi dediquen força atenció. També es presenta la segona part de la carpeta-dossier **DIA DE LA TERRA - 1990**.
- 18 d'abril de 1991: s'organitza un acte-debat sota el títol «**El repte ambiental a la dècada dels 90**», amb la participació del senyor Albert Vilalta, conseller de Medi Ambient, i el senyor Josep Joaquim Pérez de Gregorio, fiscal del TSJC per assumptes ambientals.
- 22-26 d'abril de 1991: tenen lloc a Catalunya diversos actes en el marc del **DIA DE LA TERRA** organitzats per les entitats que constitueixen la Comissió Catalana del **DIA DE LA TERRA**. Els mitjans de comunicació hi dediquen força atenció.

22 d'abril de 1992: es publica i es presenta públicament el llibre **101 idees per salvar el planeta Terra**, alhora que es realitza **El concert de la Terra**, amb la participació d'**Els Trobadors** i **Amarok**. L'acte té lloc al Centre Cultural Sant Jaume de la Fundació «La Caixa».

23 d'abril de 1993: publicació i presentació pública de la versió catalana d'**"Els tractats del Fòrum Internacional d'ONG - Compromisos per al futur"** en un acte realitzat al Centre Sant Jaume de la Fundació «la Caixa», amb la presència de diverses persones presents a Rio animant el debat, algunes de les quals actuaren com a negociadores d'algun dels tractats.

21 d'abril de 1994: s'organitza la presentació d'una mostra de l'**espectacle de llum i color YOGUM: un diàleg amb els arbres**, realitzat a l'Auditori del Centre Sant Jaume de la Fundació «la Caixa».

Any 1995: es publica amb l'ajut del Departament de Medi Ambient l'**Auditoria ambiental del Campus - una guia dels canvis ecològics al campus per a estudiants** i es realitzen presentacions públiques a les diverses universitats catalanes.

Novembre de 1995: es funda l'associació **DIA DE LA TERRA - Catalunya** i s'inscriu en el Registre d'Associacions de la Generalitat, per tenir així personalitat jurídica pròpia.

Març i abril de 1996: es publica i es trameta als col·lectius de mestres les publicacions **'Eco-didàctica (1)' i '(2)'** en col·laboració amb la Fundació Terra dins la col·lecció "Perspectiva Ambiental", suplement de *Perspectiva Escolar* de Rosa Sensat.

Abril de 1996: se celebra els dies 19, 20 i 21 al Parc de la Ciutadella de Barcelona la **PRIMERA FIRA PER LA TERRA**, promoguda per la Comissió Catalana del Dia de la Terra i el Col·lectiu d'Artesans de l'Alimentació. Compta amb la participació de nombrosos col·lectius d'artesans i un centenar d'ONG ecologistes i unes 20.000 persones com a públic assistent. La Fira rep el suport de la Regidoria de Ciutat Sostenible de l'Ajuntament de Barcelona, l'Agència Municipal de Serveis per a les Associacions i la Sotsdirecció de Relacions Ciutadanes i Participació i l'Institut Municipal de Parcs i Jardins de l'Ajuntament de Barcelona.

La Fira per la Terra

La Fira per la Terra es va convocar per primera vegada l'abril de 1996. I des d'aleshores s'ha anat reunint anualment durant el cap de setmana més proper al dia 22 d'abril -Dia de la Terra.

La Fira per la Terra és un marc de trobada de col·lectius, entitats i persones que treballen quotidianament en el naixement i la difusió d'estils de vida i de treball sostenibles. Aprofitant la celebració del Dia de la Terra s'apleguen al Parc de la Ciutadella per intercanviar experiències i oferir a les persones que visiten la Fira els seus serveis i productes. I s'hi apleguen artesans (de l'alimentació natural, de la roba, i de diversos oficis), ONG (ecologistes, de protecció de la natura i dels animals, de les energies netes i renovables, de solidaritat, de creixement personal, de teràpies naturals, etc.) i professionals de les energies renovables.

Al llarg de tres dies tenen lloc xerrades i col·loquis, xerrades amb diapositives i audiovisuals, tallers de salut i creixement personal, tallers de participació a l'aire lliure, espectacles (música, cançó i dansa).

És un espai per donar i rebre, per participar i passejar, per aprendre i ensenyar, tot practicant la reciprocitat.

La relació d'activitats que s'han realitzat en les darreres edicions de la Fira per la Terra es pot consultar al lloc web de l'associació Dia de la Terra (www.diadelaterra.org). També s'hi pot trobar la relació d'entitats inscrites a les edicions més recents de la Fira per la Terra i la de persones i entitats que hi varen oferir tallers, espectacles (de música, dansa, animació, etc.), conferències, debats, etc.

Es calcula que per les dues darreres edicions de la Fira per la Terra (2000 i 2001) hi han passat més de 100.000 persones al llarg dels dies que van durar. A l'edició del 2001 s'hi varen inscriure més de 300 entitats en total, moltes de les quals van participar activament a la Fira: 118 entitats relacionades amb l'artesania, 73 ONG, 19 associacions o empreses d'energies renovables, 2 partits polítics i 6 institucions. S'hi varen oferir 35 tallers diversos, 40 conferències i presentacions i 24 actuacions.

www.diadelaterra.org

Per demanar informació sobre ·l'Associació de la Terra·
info@diadelaterra.org

Per demanar informació sobre ·Fira per la terra·

firaperlaterra@diadelaterra.org

ALEMANYA ENS MOSTRA EL CAMÍ:

LA VIA ALEMANYA D'ABANDONAMENT DE L'ENERGIA NUCLEAR

Un llarg procés

El 14 de juny del 2000 el govern alemany (SPD - Bundis 90/Die Grünen) va signar l'acord que dibuixava el calendari per al tancament dels 19 reactors nuclears existents a Alemanya. L'acord era el resultat

de les anomenades 'converses de consens' entre el govern i la indústria nuclear. L'esmentat acord també prohibeix el reprocessament del combustible nuclear a partir de l'1 de juny del 2005 i decreta una moratòria d'entre 3 i 10 anys sobre la recerca en el laboratori subterrani de Gorleben.

Les 'converses de consens' acordaren que, en comptes de fixar les dates de tancament de les centrals nuclears, es fixava la quantitat d'electricitat que se'ls permetia produir abans de procedir al seu tancament. Per determinar aquestes quantitats s'ha donat als reactors una vida útil de 32 anys.

El reactor més antic en funcionament a Alemanya és el d'Obrigheim, que va començar a generar electricitat nuclear l'any 1968 (ara fa 33 anys).

Per determinar la producció anual de cada reactor s'ha escollit l'any, d'entre els anys 1990 i 1995, en què es va generar més electricitat. A aquesta quantitat se li ha afegit un 5,5% (per tenir en compte tres factors: optimització, increment de potència de determinats reactors i estabilització de la xarxa). Amb aquests condicionaments i havent fixat la vida útil de cada reactor en 32 anys (a comptar des del 1 de gener del 2000), en resulten les quantitats d'electricitat que es permet generar a cada reactor existent.

Quantitats d'electricitat a produir per cada planta nuclear a partir de l'1 de gener del 2000 (TWh):

1968	Obrigheim	8,70
1972	Stade	23,18
1974	Biblis A	62,00
1976	Neckarwestheim I	57,35
1976	Biblis B	81,46
1976	Brensbittel	47,67
1977	Isar I	78,35
1978	Unterwasser	117,98
1979	Philippsburg 1	87,14
1981	Grafenrheinfeld	150,03
1983	Krinnel	158,22
1984	Gundremmingen B	160,92
1984	Philippsburg 2	198,61
1984	Grande	200,90
1984	Gundremmingen C	168,35
1986	Brokdorf	217,88
1988	Isar 2	231,21
1988	Emsland	230,07
1988	Neckarwestheim 2	236,04
	Mülheim-Kärlich	107,25

El reactor de Mülheim-Kärlich permet donar els 'crèdits' que la indústria nuclear demanava. Com a torna, RWE, l'empresa propietària de la planta, ha d'aturar qualsevol intent de reobertura (va ser paralitzat l'any 1988, en anul·lar-se la seva autorització per raons relacionades amb la sismicitat de l'emplaçament). La intenció es transferir els 'crèdits' a altres reactors (Gundremmingen B i C, Biblis B -fins a un màxim del 20%- o a altres reactors més nous).

La quantitat d'electricitat a produir pel parc nuclear alemany s'ha fixat doncs en 2.623,30 TWh. Aquesta quantitat és l'equivalent a l'electricitat generada per 11 reactors de 1.000 MW de potència, operant amb un factor de càrrega del 85%, funcionant 32 anys, o sia 352,31 reactor-any). L'acord de consens preveu que aquesta xifra s'introdueixi en el text de la Llei Nuclear Alemanya.

L'acord autoritza les empreses elèctriques propietàries dels reactors nuclears a poder transferir els crèdits d'uns reactors cap a d'altres, cosa que vol dir que els reactors més petits i més vells (i per tant menys 'productius') es podrien tancar abans d'haver esgotat el període de temps que els permet generar la quantitat d'electricitat fixada per l'acord. I aquestes quantitats deixades de produir es poden transferir a reactors més nous i de més potència.

Això significa que alguns reactors es podrien tancar ben aviat, però també vol dir que s'allarga la data real de paralització de l'energia nuclear a Alemanya. En canvi, quan es vulguin transferir crèdits de reactors més nous cap a reactors més antics es necessita el consentiment de les parts signatàries del 'consens', a menys que el reactor més modern sigui aturat immediatament.

L'acord de 'consens' també preveu un increment de la responsabilitat de les empreses per fer front als danys en cas d'accident nuclear: des de DM500 milions fins a DM5.000 milions.

A partir de l'1 de juliol del 2005 es prohibirà el reprocessament del combustible gastat. Fins aquesta data, es permet el transport del combustible, que es descarrega dels reactors, cap a les fàbriques de reprocessament de La Hague (FR) i de Shellfield (UK). En aquests 5 anys, les empreses propietàries dels reactors han d'haver construït les seves pròpies instal·lacions d'emmagatzemament provisional del combustible gastat.

Aquesta mesura, en combinació amb la futura cancel·lació del reprocessament, força que s'acabin els problemes ocasionats pels transports dels residus d'alt nivell de radioactivitat, ja que una bona part de la població alemanya s'ha manifestat en contra d'aquests transports, exercint accions de resistència i de sabotatge pacífics i, per tant, ha ocasionat grans desplegaments de forces policials (amb les consegüents despeses econòmiques associades!).

L'acord preveu que els treballs de recerca en les

un període de temps comprès entre 3 i 10 anys, tot i que el govern manifesta que aquest emplaçament podria ser, en principi, un lloc escaient per dipositar-hi els residus nuclears d'alt nivell de radioactivitat, malgrat que s'han posat en evidència determinades incerteses (p.e. la formació de gasos deguts a la corrosió dels contenidors i de les reaccions químiques en els residus, cosa que podria traduir-se en un augment de la pressió sobre les formacions salines, amb un augment del risc d'esberlament).

Tots els acords assolits en les 'converses de consens' s'inscriuran en la Llei Atòmica Alemanya, inclosa la prohibició de construir nous reactors nuclears.

Finalment, més d'un any després d'assolir l'acord en les 'converses de consens', el passat 5 de setembre del 2001 el govern alemany va aprovar el projecte de reforma de la Llei Nuclear. D'aquesta manera s'obre el camí perquè l'esmentada Llei passi al Parlament (Bundestag), per a la seva discussió i posterior aprovació. Es preveu que sigui aprovada a finals del 2001 o a començaments de l'any 2002.

D'aquesta manera, el govern alemany (de coalició entre el SPD i B90/DG) ha dut a terme la seva promesa electoral, lentament però de forma inexorable. Les negociacions amb la indústria nuclear varen durar més d'un any i mig, abans d'assolir l'acord el mes de juny del 2000. Més d'un any també s'ha tardat a transformar l'acord en un text anomenat 'Consens Energètic' que, en forma de Llei, el govern roig-verd alemany va adoptar a començament del mes de setembre del 2001. Així, s'ha obert el camí perquè l'esmentada Llei passi al Parlament (Bundestag), per a la seva discussió i posterior aprovació. Es preveu que sigui aprovada a finals del 2001 o a començaments de l'any 2002.

Les reaccions

En una primera reacció, just després de l'anunci de l'acord (juny 2000), l'organització 'BUND - Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland' (Unió Alemanya pel Medi Ambient i la Protecció de la Natura) va demanar al SPD i a B90/DG que rebutgessin l'acord ja que només era favorable "a les empreses operadores de les nuclears i implicava un allargament de la vida de les centrals". BUND també objecta la continuació del reprocessament uns altres 5 anys.

Greenpeace Alemanya va condemnar el resultat de les 'converses de consens' des del moment que no n'ha resultat una real aturada de les nuclears, sinó tot el contrari, una garantia per continuar funcionant. En un comunicat a la premsa, Greenpeace Alemanya deia: "l'acord de consens no serveix per a l'aturada de les nuclears. Fins que el darrer reactor s'hagi

unes 7.000 tones més de residus altament radioactius, gairebé la mateixa quantitat que la produïda des que el primer reactor es va posar en funcionament a Alemanya”.

La Bürgerinitiative Kein Atommüll in Ahaus (Iniciativa ciutadana ‘No als Residus nuclears’ d’Ahaus) va manifestar: “El govern federal no prendrà iniciatives per modificar els estàndards, ni la filosofia de seguretat”. Aquest grup local condemna la continuació de la generació de residus nuclears “mentre no es disposi d’una solució”.

En una primera reacció, un dels portaveus del partit verd -B90/DG-, Antje Radcke, va manifestar al llarg d’una conferència de premsa el 24 de juny del 2000 que proposaria al seu partit el rebuig de l’acord de ‘consens’. Això no obstant, la

Conferència de Bundis 90 - Die Grünen va votar a favor de l’acord (433 vots favorables i 227 en contra). La resolució adoptada diu: “Aquesta aturada no s’hauria assolit sense la participació dels verds en el govern”.

Una vegada aprovada pel Govern el document ‘Consens Energètic’ i la nova Llei Nuclear, i en la seva presentació davant la premsa, el ministre de Medi Ambient i Seguretat Nuclear, Jürgen Trittin (B90/DG) no va pas amagar la seva satisfacció, i va manifestar: “Cap altre país no abandonarà l’energia nuclear tan de pressa com Alemanya”. El portaveu de l’esmentat Ministeri va manifestar a *La Vanguardia* (6 de setembre del 2001): “No s’ha d’oblidar que Alemanya es desenganxarà de la nuclear sense pagar cap indemnització a la indústria”.

Fonts:

- Vereinbarung Zwischen der Bunderregierung und den Energieversorgungsunternehmen vom 14, Juni 2000 (Acord entre el govern federal i les empreses de subministrament d’energia del 14 de juny del 2000).
- Letter Minister of Environment and Nuclear Safety, Jürgen Trittin, 15 June 2000
- Press Release ‘Kein Atommüll in Ahaus’, 15 June 2000
- Press Release Greenpeace Germany, 15 June 2000
- Press Release BUND, 23 June 2000
- WISE Newc Communique (532)
- *La Vanguardia*, 9 septiembre 2001

GCTPFNN

Apartat de Correus 10095

E-08080 Barcelona

Catalunya

Tel. 93 268 06 07

E-mail: gctpfnn@mx3.redestb.es

Web: <http://www.energiasostenible.org>

El Grup de Científics i Tècnics per un futur No Nuclear - GCTPFNN.

El GCTPFNN és una organització cívica que va néixer a finals dels anys 70 per promoure el manifest ‘Per uns Països Catalans lliures de la nuclearització’ i que va ser signat per més de 200 professors/es d’universitat i va ser lliurat al president de la Generalitat i al president del Parlament.

Des de l’any 1987 organitza anualment les Conferències Catalanes per un Futur Sense Nuclears i Energèticament Sostenibles, per on han passat conferencians de renom internacional, que han explicat per què les nuclears són ruïnoses econòmicament, insegures tecnològicament i perilloses socialment, i han exposat les alternatives energètiques que tenim a l’abast per abandonar d’una vegada per sempre el malson nuclear.

El GCTPFNN ha posat en evidència que el riu Ebre ha començat el lent i irreversible procés d’enverinament radioactiu, ja que s’hi troben isòtops radioactius (productes de fissió i productes d’activació neutrònica als sediments i a la vegetació del riu).

El GCTPFNN ha coordinat la presa de mostres que ha permès a la CRII-RAD demostrar que la ferralla fosa a la factoria Acerinox havia de ser considerada com a residu radioactiu.

El GCTPFNN és membre de:

- Earth Day Network
- EUROSOLAR
- INFORSE International Network for Sustainable Energy
- Reseau Sortir du Nucléaire
- WSEC World Sustainable Energy Coalition.

El GCTPFNN és l’antena a Catalunya i a l’Estat espanyol de la CRII-RAD.

El GCTPFNN és membre promotor de l’Entesa Catalana per una Energia Neta.

Campanya

ENTESA CATALANA PER UNA ENERGIA NET

LES ENTITATS SOTASIGNADES, PREOCUPADES

- per la dependència de Catalunya envers els combustibles fòssils i nuclears;
- per la decreixent eficiència del sistema energètic català, que permet fornir els serveis energètics que la societat requereix amb quantitats creixents d'energia primària;
- per la creixent vulnerabilitat del present sistema energètic, altament centralitzat, depenent de poques i grans instal·lacions generadores i d'una gran xarxa de transport i distribució amb considerables pèrdues i riscos per a la natura;
- per la situació d'analfabetisme energètic en què s'ha mantingut la població;
- pel continuat enverinament radioactiu dels sistemes naturals ocasionat per l'energia nuclear;
- per les creixents emissions de gasos d'efecte hivernacle ocasionades per la utilització massiva de combustibles fòssils

FEM UNA CRIDA PER A UNA ENTESA QUE OBRI LA PORTA A UN SISTEMA ENERGÈTIC DISTRIBUÏT BASAT EN L'EFICIÈNCIA ENERGÈTICA I LES ENERGIES NETES I RENOVABLES

I per a fer-ho possible ens adrecem a la societat catalana perquè faci seves les següents propostes:

- Establir un pla i un calendari per a assolir l'aturada abans de l'any 2010 de les centrals nuclears avui en funcionament.
- Aturar gradualment les centrals tèrmiques

de carbó i de fueloil a mesura que entrin en funcionament equips de generació amb potències equivalents, alimentats pel combustible fòssil menys brut de tots els bruts.

Aquests equips de generació han de ser centrals tèrmiques de cycle combinat de gas natural, en unitats de 100-200 MW, equipades en cogeneració, distribuïdes pel territori de Catalunya i situades a la vora dels principals centres de consum.

- Incrementar, any rere any, l'eficiència del sistema energètic català.
- Disminuir, any rere any, les emissions de gasos d'efecte hivernacle.
- Considerar el vent com un bé comú natural i un recurs natural protegible, per a ser utilitzat energèticament.
- Fer que la tecnologia per a l'aprofitament de la força del vent esdevingui una tecnologia compatible amb les funcions dels sistemes naturals, tot fent que els aprofitaments energètics de la força del vent es facin seguint criteris de sostenibilitat, tant pel que fa al bé comú com pel que fa als sistemes naturals i humans.
- Democratitzar les decisions energètiques i fer-ne participis les comunitats directament afectades pels aprofitaments energètics dels béns comuns naturals, com ara el sol, el vent, la biomassa, etc.
- Garantir el dret dels ciutadans i les ciutadanes de Catalunya a l'exercici efectiu dels seus drets energètics i de les seves responsabilitats:
 - fent possible que qualsevol persona pugui invertir en qualsevol projecte d'energia renovable que hi hagi a l'indret on viu o a prop.
 - fent possible que qualsevol usuari de l'electricitat pugui escollir ser subministrat amb el percentatge d'energia neta i renovable que desitgi.

I PER TOT AIXÒ ENS COMPROMETEM

- treballar conjuntament i cooperativament amb tots els sectors de la societat (ONG, partits polítics, empreses, administracions) per a

RENOVABLE

obrir la porta a un sistema energètic distribuït i basat en energies netes i renovables, que deixi enrere el miratge de l'energia abundant i barata, basat a cremar combustibles fòssils i fissionar els nuclis de l'àtom d'urani. a treballar per fer realitat, al més aviat possible, l'aturada definitiva de les centrals nuclears.

a donar suport a tots aquells projectes energètics que facilitin la transició cap a un sistema energètic distribuït, encara que transitòriament s'utilitzi el combustible fòssil menys brut (gas natural).

a donar suport a tots els projectes energètics basats en la millora de l'eficiència energètica tant en les tecnologies de subministrament com en les tecnologies d'ús final de l'energia.

a donar suport a tots els projectes energètics basats en les energies renovables, sempre que es facin a partir de criteris de sostenibilitat ecològica, econòmica, social i cultural.

a treballar per fer que nosaltres (individualment i col·lectiva) siguem exemples de bones pràctiques energètiques, en la nostra vida quotidiana, emprant l'energia de la forma més eficient possible i utilitzant energies renovables sempre que sigui possible.

A la ciutat de Tarragona, el 20 de febrer del 2001

ENTITATS QUE FAN AQUESTA CRIDA:

- Alternativa Verda**
- Associació Una sola Terra**
- Dia de la Terra - Catalunya**
- Eurosolar** – associació europea per les energies renovables, secció espanyola
- Fundació Mare Terra Mediterrània**
- Grup de Científics i Tècnics per un Futur No Nuclear**
- Mediterrània**, centre d'iniciatives ecològiques
- World Information Service on Energy - Nuclear Information Resource Service**

Adhesió a l'entesa catalana per una energia neta

Document per Entitats:

En/Na
amb DNI número
actuant com a Secretari de l'entitat

CERTIFICA

Que en la reunió ordinària de la Junta de l'entitat
realitzada el dia d del 2001, es va prendre el següent acord:

La Junta directiva de
manifesta la seva adhesió a les preocupacions, propostes i els compromisos continguts en el manifest funcional de l'ENTESA CATALANA PER UNA ENERGIA NETA I RENOVABLE.

Document individual:

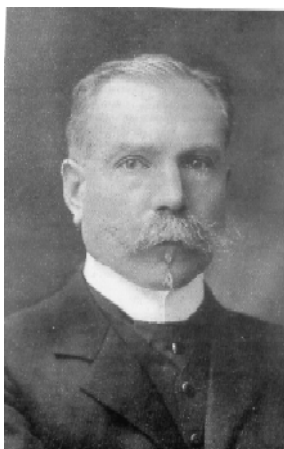
Les persones sotasignades manifestem la nostra adhesió a les preocupacions, propostes i els compromisos continguts en el manifest funcional de l'ENTESA CATALANA PER UNA ENERGIA NETA I RENOVABLE.

Nom i Cognoms	Adreça	DNI	Signatura

-Entesa Catalana per una Energia Neta i Renovable-
GCTPFNN, Apartat de Correus 10095, 08080 Barcelona

El agua de mar, nuestro medio interno

Por J.M. Coll

En 1897 el fisiólogo y biólogo francés **René Quinton** demuestra, a través de la experimentación, la similitud de nuestro medio interno (líquidos orgánicos) con el agua de mar (reducida a la concentración mineral fisiológica).

En una serie de experimentos célebres administró a unos perros, previamente sangrados hasta el límite de la vida, agua de mar para reconstituir la masa sanguínea. El éxito fue total. Anteriormente había demostrado que los leucocitos (glóbulos blancos) viven tres veces más tiempo en agua de mar isotónica que en los medios de cultivos habituales como el suero fisiológico. Lo mismo hizo con células y tejidos de distintas especies, dando base así a los trabajos del que sería en 1912 premio Nobel de neurofisiología en medicina, Alexis Carrel.

En 1904 publicó su obra cumbre *L'eau de mer milieu organique*, en la que demostró de manera inequívoca que la vida nace en el mar y que todos los organismos intentan mantener a lo largo de la evolución la concentración de las sales marinas de su origen.

René Quinton es del mismo siglo que Pasteur y Mendeleiev. El siglo de la química consecuencia de la era industrial. Es importante que subrayemos la época: no había antibióticos ni fármacos de síntesis tal como se han impuesto hoy en el mundo farmacéutico y médico actual.

La mortandad infantil era enorme, por deshidratación, con patologías irreversibles como cólera infantil, gastroenteritis agudas, hipotrofia, etc.

El Plasma de Quinton nace en 1905. Se trata de agua de mar reducida a la isotonía con

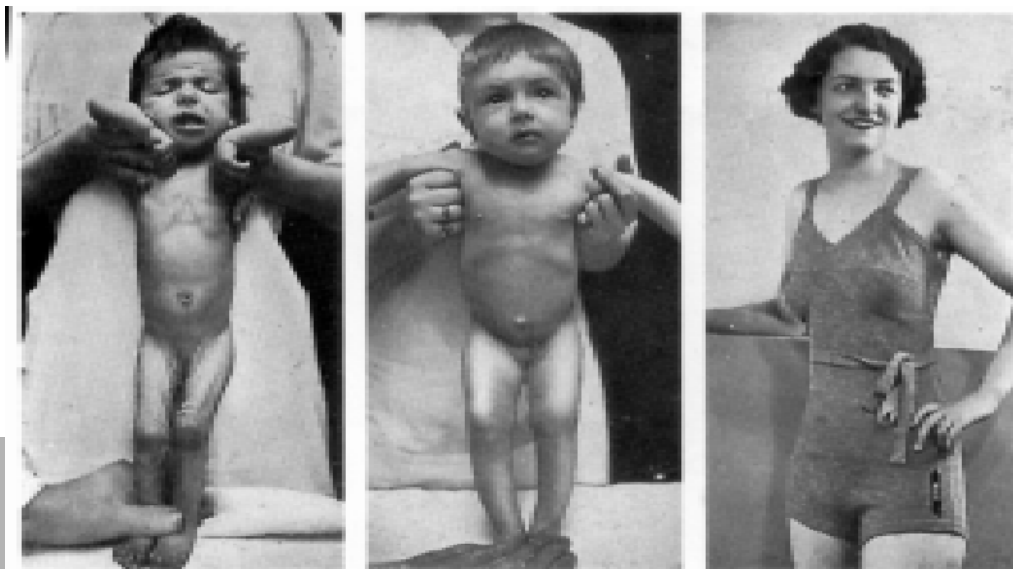
agua de manantial, preparado en frío por microfiltración (en aquella época filtros de cerámica Chamberland). La legislación farmacéutica era embrionaria y los requisitos legales eran flexibles en cuanto a la elaboración de los productos.

Los primeros resultados clínicos eran asombrosos y se consiguió recuperar enfermos, niños y adultos, de dolencias muy graves, sino mortales, como erisipela, cirrosis, sin contar los casos de deshidratación.

Ante estos éxitos en 1907 se abrió el primer *dispensaire marin* en París, en donde se ofrecía a los enfermos desfavorecidos tratamientos ambulatorios con inyecciones de agua de mar. La enorme demanda ante los resultados obtenidos obligaron a abrir nuevos centros en Lyon y muy pronto decenas de dispensaires marins hacen su aparición en Francia y en el resto del mundo. La mortandad se reduce en un 85% en los casos tratados con agua de mar debidamente preparada.

La terapia marina de René Quinton se extendió desde Egipto a Estados Unidos pasando por la entonces Indochina francesa (Vietnam); este país fue uno de los últimos en renunciar al Plasma de Quinton en 1975 con el cambio político consecuencia de la guerra que padeció.

A lo largo de sus cien años de existencia el *Plasma de Quinton* ha salvado decenas de miles de vidas humanas y animales y ha aliviado decenas de miles de enfermos crónicos que padecían enfermedades de todo tipo.

Primera fotografía: 2 meses y 14 días. Atrepsia. Retraso del peso para la edad: 53%. -Segunda fotografía: Después de 7 meses de tratamiento. A los dos meses dobló el peso. -Tercera fotografía: 26 años después del tratamiento (septiembre de 1911 - mayo de 1937).

A lo largo de sus cien años de existencia el Plasma de Quinton ha salvado decenas de miles de vidas humanas y animales y ha aliviado decenas de miles de enfermos crónicos que padecían enfermedades de todo tipo. Desde la dermatología, la ginecología, el aparato respiratorio, la oftalmología, en lactantes, en pediatría, en adultos, en animales, los resultados fueron incontables y las obras clínicas publicadas numerosas, en particular la obra clínica del doctor Jean Jarricot *Le dispensaire marin*, donde se recopilan centenares de casos con un seguimiento aún hoy indiscutible por el elevado nivel médico y estadístico de la obra. Cabe señalar también la obra veterinaria de Pierre Groulade, donde se indica con gran precisión el campo de acción del Plasma de Quinton en patología canina.

El agua de mar parece restablecer las funciones celulares. No es la panacea pero permite en numerosos casos recuperar una vitalidad necesaria para el restablecimiento de la salud. Numerosos autores recalcan su papel de "regenerador de todos los mecanismos celulares".

Hasta 1982 tanto el Plasma de Quinton como la Duplase de Quinton son medicamentos sufragados por la Seguridad Social francesa en sus distintas vías de administración (inyectable, bebible, aerosoles, tópicos). En 1995 la Agencia del Medicamento francés recomienda cambiar la ubicación legal sanitaria del producto (agua de mar) para que no sea un producto inyectable e incluso para que deje de ser un medicamento y sea sólo un "complemento alimenticio".

Frente a las presiones oficiales sólo queda el camino del compromiso para no desaparecer. El Plasma de

Quinton y la Duplase de Quinton se transforman en productos dietéticos bebibles con unas nuevas denominaciones, y es **cenurado** el uso de los nombres de los medicamentos.

Las características fisicoquímicas del agua de mar la hace difícilmente compatible con la clasificación y los criterios actuales de las normas administrativas (en particular en cuanto a los conceptos farmacológicos).

Veamos por qué:

Primero: ¿Efectivamente cómo clasificar un Totum* ionomineral?

En términos más comprensibles el agua de mar contiene la totalidad de los elementos químicos conocidos (clasificación periódica de los elementos). La universidad de Miami ha publicado recientemente un cuadro con 83 elementos identificados en el agua de mar a concentraciones, para muchos, infinitesimales. A primeros del siglo XX sólo se conocían 25.

Segundo, esta noción de infinitesimalidad es un punto de fricción con la Administración, que no reconoce la acción de la farmacología sin presencia molecular (aunque el último premio Nobel de química se haya atribuido a un investigador de la fentoquímica** y estén legalizadas (con reserva sobre la eficacia) la homeopatía y la spagiria, que utilizan sustancias desconcentradas.

Tercero, la capacidad del agua de mar en actuar no sobre una enfermedad sino sobre el conjunto de nuestras células no encaja con la complejidad analítica de los actuales conceptos médicos.

Cuarto, hoy se sabe, merced a la investigación puntera, que la capacidad de hidratación de los iones marinos (con cargas eléctricas) es sumamente más elevada que la de los iones de los líquidos de síntesis, lo cual determina una capacidad de captación por las células mayor y por lo tanto cuestiona el concepto clásico de posología (altas dosis para mayor efecto).

¿Cómo doblegar a las leyes administrativas actuales (basadas en conceptos decimonónicos, obsoletos en este nuevo siglo) con un producto natural fuente de la vida (más que el agua dulce) cuya actividad desorienta por su complejidad complementaria?

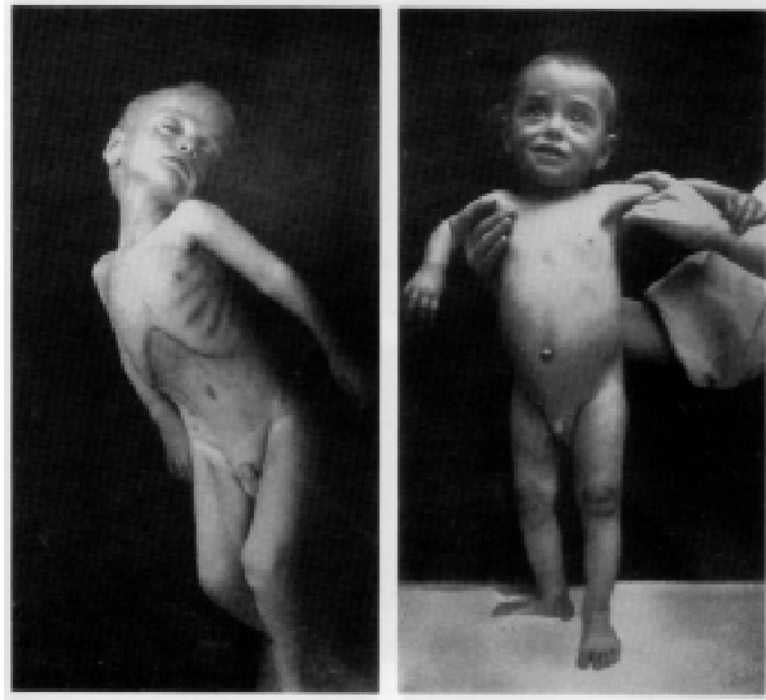
Los resultados clínicos antiguos abogan por la gran eficacia del agua de mar tanto en patologías concretas (limitadas), tal como ha sido durante casi cien años (con cargo a la Seguridad Social), como en tratamientos globales, sin entrar en conceptos nosológicos***.

Una vez aclarada la actualidad legal, obviamente directora, podemos comprobar que el agua de mar presenta unas ventajas importantes en relación con la salud, si bien no es la solución a todos los males.

El agua de mar hipertónica es un potente revitalizador celular, tanto bebida como en uso tópico. Su concentración en magnesio (4 veces más que la concentración en sangre) explicaría por sí sola, para los reduccionistas, este efecto euforizante. Es bien conocida también la gran efectividad de los baños de agua de mar sobre determinadas enfermedades de la piel como la psoriasis o los eczemas.

En Alemania a lo largo del siglo XX se ha utilizado el agua de mar exclusivamente bebida (a diferencia de Francia, donde se utilizó casi siempre en inyectable) en inmunología. Los resultados obtenidos han sido objeto de publicaciones en revistas médicas indiscutibles. Ha habido resultados positivos sorprendentes (y fracasos) en alergias de todo tipo.

Vemos que el agua de mar natural, microfiltrada en frío, proporciona unos

Método y plasma de Quinton en el tratamiento del cólera infantil

Enteritis coleriforme de verano. - Período terminal. Resolución muscular, vientre fruncido, ojos en blanco, facies abdominal, retraso ponderal respecto al peso normal de la talla: 39%. Diez heces al día totalmente líquidas. Llegado el niño a este estado, no tiene más de 24 horas de vida. Tratamiento: inyecciones de plasma de Quinton: 500 cc al día en dos veces durante diez días consecutivos; a continuación 200 cc por día durante diez días. Régimen lácteo inmediato. Segunda fotografía. - El mismo niño que el precedente.

efectos estimulantes para el conjunto del organismo. ¿Por qué microfiltrada en frío?

Los estudios realizados por un departamento del INSERM (CESIC francés) en la universidad de Clermont-Ferrand (Francia) demuestran que el calor, las ondas y otros efectos físicos perturban y modifican las redes hídricas de los productos naturales. Por red hídrica se entiende el conjunto de las moléculas de agua, en un alimento por ejemplo. También se sabe que las moléculas de agua se reagrupan según determinados parámetros de cohesión y afinidades.

No es el objeto de este artículo extendernos sobre la microfilmación pero sí añadiremos que la microfiltración en frío respeta totalmente la estructura del agua de mar y la hace compatible con nuestra agua orgánica, perfectamente definida en medicina con el nombre de medio interno.

La prueba indiscutible (fisiológicamente hablando) es que el riñón excreta bajo el efecto del agua de mar 2 veces más partículas sólidas y volumen líquido que bajo el efecto de un suero fisiológico convencional, a dosis iguales. El agua de mar reducida a la concentración de nuestros líquidos orgánicos (isotonía) permite el paso de informaciones vitales para las células.

Este concepto de información está hoy perfectamente documentado; no se limita exclusivamente al concepto químico (acción molar), tal

como la ha puesto en evidencia un estudio reciente de las universidades europeas de Upsala, Basilea y Grenoble, con la acción fotónica (luz) de una proteína.

Como vemos, el agua de mar será capaz, una vez reducida a nuestra concentración mineral de un 9 % de sales totales para nuestros líquidos internos, no sólo de aportar minerales y micronutrientes celulares sino también de transmitir informaciones más sutiles parecidas a los efectos fotónicos mencionados y restablecer de manera natural un equilibrio celular comprometido por los múltiples factores de carencia, plétora, agresión y contaminación que padecemos en nuestra sociedad actual.

El agua de mar isotónica tiene una acción marcada sobre la homeostasia**** (globalidad), también perfectamente descrita en medicina, pero cuyo concepto es ajeno a los planteamientos clínicos actuales, totalmente orientados a la analítica.

En resumen, el agua de mar nos ayudará (según su concentración) a resolver numerosas dolencias psicosomáticas, perturbaciones funcionales y más... antes de que aparezcan los planteamientos de la patognomía***** convencional.

Los terapeutas formados en el método marino podrán aconsejarle y ayudarle a encaminar los tratamientos correspondientes.

Método y plasma de Quinton en el eczema

Mujer de 50 años. Eczema impetiginoso en las manos, antebrazos, codo, rostro.

Supuración, picores muy vivos como atestigua la liquenificación. Primera fotografía: 24 de noviembre. Tratamiento: inyecciones de plasma de Quinton de 30, 50 y luego 100 cc dos veces por semana. Ningún tratamiento adyuvante. Detención de los picores desde la 3ª inyección, y de la supuración desde la 4ª. -Segunda fotografía: 35 días después.

En nuestro organismo, el medio interno y sólo él tiene la misma personalidad mineral, la misma fisonomía marina que el agua de mar.

* Totalidad. Recordando la definición: Profesor Pelt aplicada a la biología: "La suma de las partes es inferior al totum".

** La unidad por 10^{-15} .

*** Estudio y clasificación de las enfermedades.

**** homeostasia: Tendencia al equilibrio o estabilidad orgánica en la conservación de las tantes fisiológicas.

***** Ciencia de los signos y síntomas de la enfermedad.

Taller introductorio de
TERAPÉUTICA MARINA
Impartido por técnicos de
los Laboratorios Quinton

VIERNES 9 de Noviembre
en **ATHANOR** - Rambla Canaletes 127 3º

ENTRADA LIBRE
Confirmar asistencia al 93 302 54 58

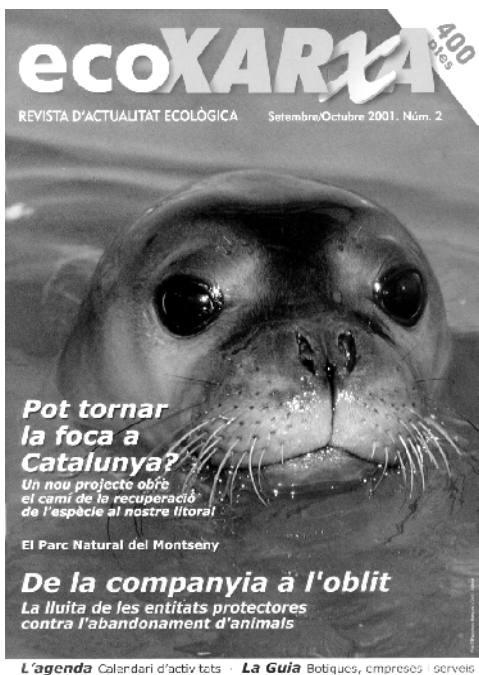
PRESENTACIÓ

NOVETAT ECOXARXA

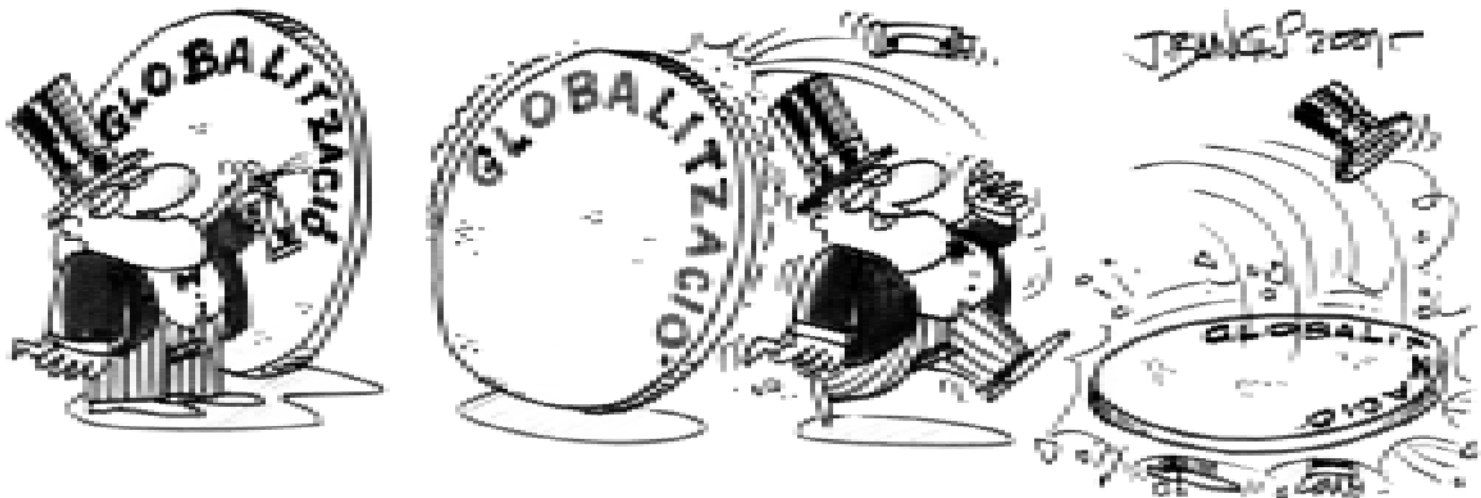
Ecoxarxa és una publicació bimestral d'actualitat ecològica, a tot color, amb una àmplia informació sobre l'ecologia i la natura. Aquesta nova iniciativa editorial - inclosa dins un projecte comunicatiu especialitzat en medi ambient: televisió, ràdio, premsa escrita i web - neix amb la finalitat de ser una important eina d'expressió, informació i divulgació de tots aquells aspectes relacionats amb el nostre entorn natural, així com un important mitjà educatiu per a sensibilitzar en la preservació d'aquest entorn i fer un ús sostenible dels seus recursos naturals.

A les pàgines d'**Ecoxarxa** hi trobareu des de notícies d'actualitat fins a reportatges, articles d'opinió, consells, etc; així com també una àmplia agenda d'activitats i un directori de serveis.

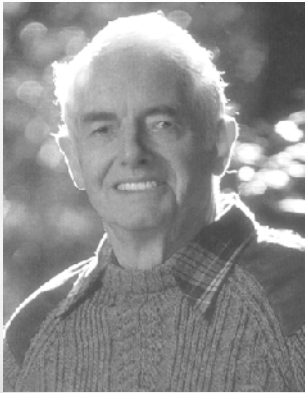
Ecoxarxa és l'única publicació d'aquestes característiques i contingut en tot l'àmbit de Catalunya. La seva distribució es realitza a través de venda en quiosc i establiments especialitzats i subscripcions. La seva tirada és de 10.000 exemplars, no obstant el seu impacte visual és molt més elevat, ja que està present en la pràctica totalitat de biblioteques de Catalunya i arriba a més de 300 entitats, associacions, fundacions i institucions del sector, així com a més de 3.000 centres d'ensenyament privat de Catalunya.

en pau

HA MORT DAVID ROSS BROWER

David Ross Brower (1 juliol 1912 – 5 novembre 2000), que va ser director executiu de Sierra Club (1959-1969), que va fundar Friends of the Earth i també Earth Island Institute, va morir el passat 5 de novembre del 2000, a l'edat de 88 anys. El 2 de desembre del 2000, més de 1.600 persones, procedents d'arreu del món, varen omplir de gom a gom el Community Auditorium de la ciutat de Berkeley per a retre el darrer homenatge i dir adéu a l'anomenat 'John Muir del segle XX'.

No hem trobat cap ressenya de la seva mort a cap diari del nostre país, ni cap organització ambientalista ni ecologista se n'ha fet ressò. Per això Dia de la Terra vol dedicar-li des de les pàgines de la seva revista un petit memorial, en record de tot el que va fer.

Ens ha deixat l'home que va dir "jo no m'oposo cegament al progrés; m'oposo al progrés cec", i que va fer la següent definició d'una persona extremista: "Algú que no està d'acord massa encertadament amb tu". Entre les seves frases preferides hi havia aquella que va escriure Thoreau: "En el que és silvestre hi ha la preservació del món".

Una de les seves darreres obres, *Let the Mountains Talk, Let the Rivers Run* «Deixeu que les muntanyes parlin, deixeu que els rius corrin» la va dedicar a "aquelles persones compromeses a guarir la Terra i a aquelles que hi estan per a comprometre's". És un llibre publicat amb paper "lliure d'arbres", o sia, paper fet amb una planta (el kenaf) que requereix menys energia i menys productes químics que un arbre per a ser transformat en paper.

Una altra bonica obra de Brower és *Reading the Earth: A Story of Wildness* «Llegint la Terra: una història del que és silvestre», una guia adreçada a la mainada on explica la màgica història de la Vida a la Terra.

L'any 1969 va ser apartat del càrrec de director executiu del Sierra Club (una de les primeres organitzacions conservacionistes del món, que va ser fundada l'any 1892 per John Muir), càrrec que exercia des de l'any 1959, a causa del seu 'radicalisme', ja que proposava que el Sierra Club es manifestés contra l'energia nuclear (el Sierra Club va fer finalment l'opció antinuclear 6 anys després que Brower fos apartat del càrrec). Ja l'any 1969 va fer una crida a la creació d'una àmplia coalició de grups de defensa del medi ambient. I va fundar aleshores Friends of the Earth (Amics de la Terra) i en va ser president fins a l'any 1979. Posteriorment va fundar l'Earth Island Institute, ja que considerava que "la Terra està en perill a causa de la degradació de la biosfera causada pels humans". I ho va fer per desenvolupar i donar suport a projectes que contrarestessin les amenaces a la diversitat biològica i cultural, que són els elements que mantenen el nostre entorn, projectes per a promoure la conservació, la preservació i la restauració de la Terra a través de l'educació i l'activisme.

Entre els projectes que l'Earth Island Institute impulsa actualment hi ha: Aral Sea Environmental Alliance, Baikal Watch, Bluewater Network, Boreal Footprint Project, Borneo Project, Brower Fund, Campaign to Safeguard America's Waters, Center for Safe Energy, China Biodiversity Network, Circle of Life Foundation, Climate Solutions, Global Service Corps, International Marine Mammal Project, Japan Environmental Exchange, John Muir Project, Mangrove Action Project, ReThink Paper, Sacred land Project, Tibetan Plateau Project, Treatment Wetlands Organization, The Wildlife Project . . .

Earth Island Institute té la seva seu a San Francisco: 300 Broadway, Suite 28, San Francisco, CA 94133, www.earthisland.org
Publica *Earth Island Journal*.

MOR RENÉ DUMONT, PROFETA DE L'ECOLOGIA POLÍTICA

El passat 18 de juny del 2001 va morir a París l'agrònom René Dumont, als 97 anys, pioner de l'ecologia política.

René Dumont va néixer a Cambrai i va ser un dels més destacats intel·lectuals de l'ecologisme europeu i un dels primers a utilitzar el concepte de desenvolupament sostenible.

Va ser candidat verd en les eleccions a la Presidència de la República Francesa de l'any 1974.

Expert en temes agrònoms, economia rural i planificació agrícola, va ser assessor de nombrosos governs arreu del món i també d'organitzacions internacionals com ara l'ONU, la UNESCO i la FAO.

Va publicar més de trenta llibres, entre els quals es poden destacar *L'utopie ou la mort* (1973), *La croissance de la famine* (1975), *Paysans écrasés, terres massacrées* (1978), *Pour l'Afrique, j'accuse* (1986).

René Dumont va ser a Barcelona, convidat per Santiago Vilanova, organitzador del Simposi Internacional 'Una sola Terra', el 24 d'octubre de 1989. Allí va impartir una conferència sobre l'erosió dels sòls i les conseqüències de l'agricultura química; va ser presentat per l'ecòleg Ramon Margalef.

Dumont expressà el seu desig de visitar Montserrat i manifestà sempre la seva solidaritat amb el moviment ecologista català.

Els Verds – Alternativa Verda considera que amb la seva mort l'ecologia política perd un dels seus profetes.

